

Nemška kandidatna lista.

Med kandidatnimi listami, ki so vložene v volilnem okrožju Maribor — Celje, je tudi kandidatna lista nemške stranke. Da ima nemška stranka pravico do lastne kandidatne liste, to je nad vsakim dvomom. O tem ni treba, da bi se dalje razgovarjali. Zanimivejšje je vprašanje, iz katerega nagiba so Nemci vložili svojo lastno kandidatno listo, s kakšnimi razlogi so jo podprli in kakšne cilje zasledujejo.

Ko je gospodarsko in politično društvo Nemcev sklenilo za septembarske volitve predložiti lastno listo, je svoje postopanje utemeljilo s tem, da morajo volitve zopet prinesiti dokaz o nemški narodni manjšini, ki se bori za svoj obstanek. Ako je ta nagib bil za Nemce edino ali predvsem merodajen, zakaj pa so vložili svojo listo samo na Štajerskem, ne pa tudi na Kranjskem, kjer stanujejo tudi Nemci zlasti na Kočevskem? Ali kočevski Nemci ne spadajo k nemški manjšini, ki se mora boriti za svoj obstanek? Volitve vobče nimajo v prvi vrsti namena, da donesejo dokaz o obstoju naroda ali narodne manjšine. Uradne dokaze za to prinaša ljudsko štetje, ki se je v naši državi vršilo v popolni svobodi, dočim se koroški Slovenci v Avstriji ne morejo in ne smejo svobodno izjaviti za slovensko narodnost.

Dr. Mühleisen, nosilec nemške kandidatne liste, je v »Cillier Zeitung«, objavil poziv Nemcem, da glasujejo za nemško listo. V tem pozivu poudarja med drugim znane zahteve Nemcev po samoupravi na kulturnem polju, po samostojnem nemškem šolstvu, po nemškem učiteljsku, po nameščenju nemških učiteljev na nemških šolah ter dostavlja, da doslej še ni izpolnjena nobena teh utemeljenih nemških zahtev. Poslednja trditev ne odgovarja dejanskemu stanju, ker imajo Nemci v naši državi toliko nemških šol, kolikor zahtevajo zakonski predpisi. Mi si dovoljujemo g. nosilcu nemške kandidatne liste vprašanje: Kakšna pa je upoštevanost koroških Slovencev? Ali imajo Slovenci v Avstriji le samo eno slovensko šolo? O slovenskem učiteljsku niti ne govorimo. Ali niso na utrakvističnih šolah, ki so upeljane med koroškimi Slovenci, nameščeni samo učitelji nemškega pokolenja in mišljenja, dočim se tisti redki slovenski učitelji, ki so še ostali na Koroškem, preganjajo, zapostavljajo in prestavljajo v popolnoma nemške kraje?

V proglasu nemške stranke, podpisanem od dr. Mühleisena, je izostala pohvala za delovanje dosedanjih nemških poslancev. Ali je to hotoma izpuščeno? Ali ni morda ravno v delovanju nemških poslancev razlog, zakaj je pri volitvah l. 1925 propadla nemška kandidatna lista z nosilcem Schauerjem, urednikom lista »Cillier Zeitung«?

Da si volilci napravijo nekako sliko o delovanju nemških poslancev v beograjski narodni skupščini, hočemo nakratko opozoriti na tiste zakone, za katere so nemški poslanci glasovali l. 1923. Po volitvah l. 1923 je rajni Nikola Pašić sestavil vladu iz same radikalne stranke, ki pa ni imela večine. Ker nobena druga stranka ni hotela podpirati Pašićeve vlade, je g. Pašić pridobil za sebe turški džemiet (klub turških poslancev) in pa nemške poslance. In za kaj so nemški poslanci, ki so služili Pašićevi vladi, vse glasovali?

Nemški poslanci so meseca septembra l. 1923 glasovali za dvanajstine za mesec oktobar—december, katere so bile zgrajene na podlagi petkratnega povišanja zemljiškega davka in 30% pribitka k dohodninskemu davku. Takrat je bilo to ogromno davčno povišanje prvič vpeljavano. Brez glasov nemških poslancev ne bi bilo sprejeto. Meseca oktobra 1923 so nemški poslanci glasovali za novi zakon o taksah (pristojbinah), ki še sedaj obstoji in pomenja strahovito breme za vse stanovce, tudi za najrevnejše. Brez nemških glasov ta zakon ne bi bil sprejet. Istega meseca l. 1923 so nemški poslanci glasovali za še sedaj obstoječi zakon o trošarinah, ki je tudi vzbudil veliko nezadovoljstvo. Meseca julija l. 1923 so nemški poslanci glasovali za sedanji vojaški zakon, ki vsebuje velike trdnote.

Nemški agitatorji bodo na ta značilna dejstva iz zgodovine delovanja nemških poslancev pozabili. Pravi pri-

jatelj ljudstva pa ne smejo in ne bodo dovolili, da bi ljudstvo na to pozabilo. Zlasti pa se ne more dovoliti, da bi se tiste Slovence, ki so nekdanj kot prijatelji Nemcev služili nemški politiki in glasovali pri volitvah za njo, zopet hotelo vpreči v jarem nemške politike, da bi 11. septembra glasovali za nemško listo. Rojen Slovenec mora glasovati za slovensko kandidatno listo. Še manj dopustno bi bilo, ako bi nemški podjetniki in denarni mogotci hoteli na svoje slovenske delavce in nameščence vplivati, da bi glasovali za nemško listo.

Za zvezo z Nemčijo in Avstrijo.

Svet se obrača. Kdo bi mislil, da si bo naša država kedaj iskala prijateljev in zaveznikov pri Nemcih. In vendar je prišlo do tega. Dva razloga govorita za to. Če smo si dobri z Avstrijo in Nemčijo, imamo na eni strani hrbet zavarovan proti Italiji. Na drugi strani pa — in to je za nas posebno važno — bomo v slučaju, če smo si z Nemci dobri, lahko prodajali v Avstrijo in Nemčijo našo živino, sadje, vino in druge pridelke.

Naša Slovenska ljudska stranka zahteva, da se mora naša država popolnoma sprijazniti z Avstrijo in Nemčijo. Ko je bila naša stranka letos dva in pol meseca v vladi, je na vse načine pritisnila in zahtevala, da se sprijaznimo s severnimi sosedmi.

Trud zastopnikov Slovenske ljudske stranke, posebno dr. Korošca, ni bil zaman. Med Jugoslavijo in Nemčijo se že sklepa gospodarska ali trgovska pogodba. Po tej pogodbi bomo lahko prodajali v Nemčijo kmetijske pridelke, a kupovali bomo po nižji ceni iz Nemčije stroje, železje in druge fabriške izdelke. Tudi z Avstrijo se bo letos sklepala nova trgovska pogodba.

Za Slovenijo, osobito za slovensko kmetijstvo je neizmerno velike važnosti, da bo vlada k pogajanjem za gospodarske zveze z Nemčijo in Avstrijo poslala tudi naše strokovnjake iz Slovenije. Ako bomo pri volitvah dali Slovenski ljudski stranki moč, da bo prišla v vladu, bo to lahko storila. Če pa bomo volili samostojne demokrate, kateri Nemce sovražijo, ali pa radičevce, ki naših razmer na meji ne poznajo, potem bo še naprej naša meja na severu gospodarsko zaprta.

Kmetijski volilci, dobro upoštevajte to in volite Slovensko ljudsko stranko, ki je za gospodarsko zvezo Jugoslavije z Avstrijo, Nemčijo in drugimi sosednimi državami.

Volilci SLS

NAŠA SKRINJICA

JE 1 JE

! PRVA !

Vrste naših mož so vedno močnejše.

Iz vseh okrajev dobivamo poročila, da pristopajo k naši Slovenski ljudski stranki možje, ki so bili dosedaj pri raznih drugih strankah. Sprevideli so svojo zmoto in so jo popravili. Nek poseben val gre po naših krajih. Ljudje pravijo: »Samo ene stranke se bomo letos držali! Z najmočnejšo bomo volili. Saj nima smisla, da bi vlekli na osem strani. Potem ni nikjer nič.«

In tako se je n. pr. samo v mariborskem okraju (levi breg) oglasilo celo več županov, kateri dosedaj niso držali z nami, da pojdejo z nami. Dva od teh sta bila dolga leta pristaja Samostojne kmetijske, a eden Samostojne demokratske stranke. Lahko bi priobčili pisma, v katerih opisujejo vzroke, zakaj so zapustili svoje dosedanje stranke.

Zanimivo je nadalje, da sta se izjavila za pristop k Slovenski ljudski stranki celo dva bivša kandidata—namestnika, ki sta kandidirala 23. januarja še na listi samostojnih demokratov.

Imena teh mož, ki so še pravočasno sami spoznali, da so bili na krivi poti, ne bomo priobčevali. Ako pa samostojneži in demokrati želijo izvedeti imena teh mož, so jim ista v uredništvu na razpolago.

Značilna je izjava enega od teh mož. On pravi:

»Kdor ima vsaj malo pameti v glavi, mora danes spoznati, da je za Slovence na vsak način potrebno, da se vsi oklenemo samo ene stranke. Demokratska stranka je stranka sovražstva, samostojneži in radičevci niso napravili za kmeta in delavca niti toliko, kolikor je za nohtom črnega. Dopade pa se mi Slovenska ljudska stranka posebno radi tega, ker drži svojo besedo. To je res poštena stranka za kmeta in delavca. Jaz hočem pri letošnjih volitvah storiti vse, da bodo v moji občini vsi volilci li volili in da bodo vsi dali kroglice Slovenski ljudski stranki.

Naš nekdanji somišljenik v Slovenskih goricah, ki je bil pri zadnjih volitvah zapeljan od gosposkih samostojnih demokratov, piše našemu somišljeniku:

»... Veseli me, da me moja stara, poštena stranka zopet sprejme nazaj v svoje vrste. Radujem se, da si imel angelski čut, ako se ena ovca izgubi, in če jo najdeš, jo zadeneš na svoje rame in se veseliš s svojimi prijatelji...«

Takih pisem dobivamo naši vodilni pristaja vsak dan.

Vse to znači, da je ljudstvo spoznalo, katere stranke se mora držati in da se Slovenci, če hočemo imeti moč, ne smemo cepiti in trgati na male stranke in strančice.

Zatorej vsi poštteni volilci: 11. septembra vsi na volišče samo za eno, najmočnejšo stranko, to je za Slovensko ljudsko stranko!

Vse kroglice v prvo skrinjico!

Radičevci in advokati.

Pismo pristašem Samostojne kmetijske stranke in radičevcem!

Ali se še spominjate, kako ste vedno hrulili in vpili proti advokatom, posebno če je Slovenska ljudska stranka kandidirala kakega krščansko mislečega jurista? In vaš »Kmetijski list«, kako strupeno je pisal proti »dohtarjem«!

Kaj pa vaša stranka letos počenja? Postavili ste celo vrsto advokatov za kandidate, in sicer: dr. Novačana, advokata dr. Odiča, advokata dr. Marušiča, advokata dr. Pernarja, advokata dr. Mačeka, advokata dr. Krajača in še celo vrsto samih advokatov! Tega tajiti ne morete!

In po Slovenskih goricah se pehaajo tudi trije advokati za samostojneže in radičevce. To so gospodje doktorji: Rapotec, Faninger in mladi Rosina in še dr. Kukovec na vrh. Ali boste morda tajili vse to?

Samostojneži in radičevci, samim sebe točete po zobeh. Pri prejšnjih volitvah ste farbali ljudi s svojo hrvatsko »republiko«. Znorili ste ž njo ljudi, a Radič je to »republiko«

V.

Tuzar dobi ukor.

Aretiranega mladeniča so na policiji v navzočnosti krajevega pravika šele jutraj drugega dne zasliali. Izpovedal je približno isto, kakor detektivu Tuzarju. Vse prizadevanje Bercijevo je bilo brezuspešno: Elija Berger niti za trenutek ni izgubil prisotnosti duha, nasprotno, tu in tam je celo protestiral zoper strašno obdolžitev. Zastonj so poklicali cukrarja, on je ostal pri tem, da ni nikdar bil v Fischerjevi trgovini v Kerepeški ulici, ni bil v »Belem krokarju«, umorenjenega Nikolaja Berényi pa sploh poznal ni. Glede skrivnostnega pisma ni hotel dati nobenega pojasnila, izjavil pa je, da ni v zvezi z umorom. Po pričanju strica, je bil grbavec vzgled pridnosti in štedljivosti. Dopoldneve je prebil na uni-verzi in ves prosti čas je porabil za študij prava. Misel, da je njegov varovanec sodeloval pri umoru, je brez podlage.

Po zaslisanju so ostali Tuzar, kapetan in pravnik sami. Ko so Elija Bergerja odpeljali nazaj v celico, se je Berci obrnil naravnost k pravniku.

— No, kakega mnenja ste vi?

Pravnik prižge cigaro, se udobno nasloni nazaj na zofi in s trdnim prepričanjem odgovori:

— Grbavec je nedolžen... Res, so znaki, navidezni razlogi za tožbo, toda gotovo je, da Nikolaja Berényi ni on umoril.

— Drzna izjava!... Pokličite si v spomin podatke zasledovanja. Nimamo opravka le z navadnimi poročili in navidezni razlogi, marveč z dokazi. Neoporekljiva in zanesljiva izpoved cukrarjeva; krvni sledovi pod posteljo in papirnati šknicelj; petgoldinarski bankovec, ki so ga našli v denarnici obdolženca; skrivnostno pismo, ki je bilo oddano na pošto dva dni pred umorom in z izrom na katero je Elija Berger kratko odrekel vsako pojasnilo: od prvega do zadnjega sami tehtni dokazi za krivdo grbavca. Izpoved cukrarjeva je zelo odločna in na vsak način obtežujoča. Ni v njegovem interesu, da bi krivo pričal. Raztrgani in zlimani bankovec in papirnati šknicelj njegovo izpoved potrjujejo. In kaj naj bi bil vzrok, da Elija Berger noče ničesar povedati o izvoru skrivnostnega pisma? Zakaj prikriva, ako je nedolžen?...

(Dalje prihodnjič.)

— Dobro pogledjte tega gospoda... Zakaj gre, veste dobro; predno bodete pričali, vprašajte vest... In sedaj odgovorite: ali ga poznate?

— Poznam. Verem človek sem, pred sodiščem nisem nikdar stal, vendar pa sem pripravljen tudi s prisego potrditi, da je to tisti človek, ki je med sedmo in osmo uro bil v moji trgovini. S komaj slišnim, hripavim glasom je prosil cukrer zoper kašelj.

— Jaz?

— Vil... Dobro sem si vtisnil v spomin tudi vaš obraz. Videl vas je tudi moj pomočnik. Tudi on lahko priča.

— No? Kaj odgovorite na to?...

Grbavec tudi sedaj ni postal nemiren. S smehom je pripomnil:

— Gospod, in niti ne slutim, za kaj gre?... Sploh sanja se mi ne, česa me dolžite, izjaviti pa moram, da se ta gospod moti... Mogoče je, da priča s prepričanjem, misliti pa moram, da me s kom drugim zamenja.

— Ne, ne, nel... Vi ste bilil! Prišegam pri spominu svoje žene in pri sreči svojih otrok!... Nikdar vas ne pozabim. Oči so vam tako čudno sijale ko dve ognjeni krogli. Spominjam se tudi, da ste plačali z desetgoldinarskim bankovcem in jaz sem vam vrnil razen drobiža en razdrapan petgoldinarski bankovec.

— Komično! V resnici komično!... Jaz pa z gotovostjo lahko trdim, da vas sedaj prvič vidim. V vaši trgovini nisem nikdar bil. Včeraj zvečer sploh nisem kupil cukra zoper kašelj. Kar pa se tiče strganega bankovca, moram pripomniti, da od včeraj zvečer naprej nisem ničesar kupil in ako bi vi imeli prav, bi moral bankovec še sedaj imeti. Tu imate denarnico! Iščite ga!

Tuzar se ni dal dolgo prositi. Naglo pograbi denarnico, jo odpre in v naslednjem trenutku izvleče strgani in z ozkim papirjem zalimani petgoldinarski bankovec.

Splošno osupnanje.

— No, kajne, da sem imel prav? — je zaklical zmago-slavno poštteni trgovec.

Nobenega dvoma: v dobri veri, s pravim prepričanjem priča. Obtoženec začuden pripomni:

— Nerazumljivo!... Tega petgoldinarskega bankovca včeraj še nisem imel... Kako je prišel k meni? Misliti moram, da mi ga je kdo skrivaj vtaknil v denarnico.

— Tako?... Ali so vam morda tudi to skrivaj vtaknili

noter? — je hitro vprašal Tuzar. In pokaže pismo. Ko ga bolnik zagleda, se precej močno strese. Kri mu stopi v obraz in izven sebe zakriči:

— Dajte nazaj!... Zahtevam!... Kdo vas je pooblastil, da ga lahko prečitam?

Toliko je gotovo, da ni bilo vsakdanje pismo in je lahko vzbudilo pozornost detektivovo, ki so ga bila sama ušesa in oči. Nagon mu je narekoval, da bo to pismo igralo veliko vlogo v prizadevanju, da se pojasni resnica. Kaj je bilo v njem? Tri kratke besede: »Pridi! Čakam te!« Na mesto podpisa s črnilom nerodno narisana mrtvaška glava.

Glej skrivnostno pismo:

Jeleny meg... Várlak!!...*

Kakor je bilo razvidno iz poštne stampiljke, je bilo pismo oddano v Budimpešti, dva dni pred umorom.

— Ali smem vedeti, kaj pomenijo te tri besede in ta mrtvaška glava?

— To je moja skrivnost. Vas nič ne briga! Dajte sem pismo.

— Ne dam. Potrebujem ga... Odgovor mi torej odrečete?

— Da: odrečem... Sploh pa, s kako pravico me izprašujete?... Vedeti hočem namreč, za kaj gre? Zakaj me nadlegujete?

— Tako je! Tudi moje potrpežljivosti je konec — je razdraženo pripomnil Koloman Berényi, varuh grbavca. Tuzar pa z odmerjenim glasom mirno odgovori:

— Gre za to, da je bil preteklo noč v hotelu »Beli krokar« umorjen Nikolaj Berényi, posestnik. In vsi znaki kažejo na to, da ste umor vi izvršili, za kar vas v imenu zakona takoj aretiram.

Tuzarjeva izpoved je pretresla starega gospoda. V trenutku je postal smrtnobled, začel je loviti zrak, in hišnik ga je moral pograbit, da se ni zgrudil. Grbavec je nasprotno zopet postal miren.

— Striček, nič se ne boji! Saj sem nedolžen. O Nikolaju Berényi sem sedaj prvič slišal... Postal sem žrtev nekega groznega nerazumevanja... Gospod, ako vam je drago, lahko greval

— Naprejt...

* Pridi, Čakam te!!...

kmalu po volitvah prodal Pašiču za pisker fižola. Šuntali ste pri volitvah proti našim kandidatom-juristom, a sedaj ste postavili sami celo šumo advokatov za kandidate. Kje je Vaša doslednost?

Iz tega se vidi, da ste se tudi voditelji samostojnežev v Sloveniji popolnoma navzeli duha Radičevega. Na Radičeve besede nihče nič več ne da. Kar on danes pravi, da je belo, proglasi drugi dan za črno. Danes povzdiguje koga v nebesa, drugi dan ga proklinja v pekel. Kar je včeraj blagoslavljal, danes proklinja.

S tako stranko poštene volilci v Sloveniji nikdar ne bomo šli. Če so Hrvati tako nerodni, naj bodo. Mi bomo pa vsi volili samo Slovensko ljudsko stranko, ki je ostala takšna, kakor je bila pred 20 leti.

Radičevci in samostojneži, pa spreminjate svoje nazore in svojo barvo, kakor spreminja luna svojo obliko.

Da bomo nasprotnike poznali.

Zerjav pravi: »Mi ostajamo, kakor smo bili.«

Kakšni so bili do zdaj demokrati? Najhujši centralisti, hujši kot Srbi sami. Oni so hujšali Srbe zoper Slovence, oni so postavili najhujšega izterjavalca davkov v Slovenijo dr. Šavnika, ki ga je SLS zdaj spravila s tega mesta. Oni so nastopali zoper vse narodne in verske pravice katoliških Slovencev ter brezvestno zapravili samo Slovencev za 50 milijonov dinarjev vlog Slavenske banke. In zdaj pravi dr. Zerjav: »Mi ostajamo, kakor smo bili!« Torej od teh nima slovenski narod ničesar dobrega pričakovati! Zato ne bo tako zaslepljenega človeka, ki bi volil samostojne demokrate!

Kdo je nosilec centralizma?

To drzno vprašanje je postavil tisti Zerjav, ki je glasoval za centralizem, ki ga je Srbom navdihnil, ki je vpil, da so Slovenci — proti državi, ko so pisali njegovi listi, da so Slovenci — avstrijantki. Kdo je torej nosilec centralizma? Zerjav in njegova stranka! Pa hoče zdaj valiti krivdo na Srbe! Naj jo vali, kamor hoče, naše ljudstvo pozna njega in njegovo stranko, četudi bi rad zdaj zamorca do belega opral!

Zakaj bomo morali davke izjednačiti?

Zato, ker so jih vlade, v katerih so sedeli demokrate in radičevci, nepravilno razdelile. SLS bo vse popravila, a sramota za druge stranke, ki so bile leta in leta v vladi, pa so tako delale, da bo morala SLS vse popraviti! Dobro, da taki »fušarji« ne bodo imeli več prostora za naprej v vladi.

»Ljudje imajo dober nos.«

Zerjav čuti, da imajo ljudje dober nos in je tako zapisal. Kakor žida po česnu, tako spoznajo naši ljudje tudi naše nasprotnike po njihovem hujšanju. Kadar se najbolj jezno in divje zaletavajo v SLS in dr. Korošca, tedaj že dobro vedo, da se demokratom huda godi in to je za Slovenijo najboljše znamenje.

Čisto zlato — ponuja Zerjav.

Dr. Tavčar pa je rekel, da se cekin v dr. Zerjavovi roki izpremeni v blato! Torej!

»Naprednjaki, bodimo pozorni na prižnice!«

Tako poziva »Domovina«. To je pa lepo, da pridejo enkrat naprednjaki tudi k pridigil! Bodo itak čuli, kar jim je za krščansko življenje potrebno! Naši duhovniki prižnice ne zlorablajo, kar povedo, povedo dobro in blago besedo v pouk onim, ki ga potrebujejo. Med take pa spadajo demokrati v prvi vrsti. Zato le ubogajte svoj list in pridite lepo v cerkev k pridigil!

Kaj je storil Pucelj za kmeta?

V Krškem je na radičevskem prazniku govoril tudi Pucelj. Govoril je, kaj je delal kot kmetijski minister. Njegov list poroča, da je takole govoril: »Ko sem bil v vladi, sem dal 284 uradnikom v svojem ministristvu oni položaj, ki jim je šel ...« Druga o svojem ministristvu ni vedel povedati. To bi še lahko dodal, da verouk ukinil na vseh šol-

lah svojega ministristva. To pa je končno tudi vse, kar je storil. Zdaj pa naj se pove, česar ni storil kot minister, dasi bi mogel, saj je bil dolgo? Za kmeta ni — bilo časa, kaj. g. Pucelj?

Radičevci delo za Hrvatsko.

Pucelj ga je takole ocenil: »Vidimo pod vodstvom Radiča dobro organiziran hrvatski narod, ki je še bolj zapostavljen kot smo mi! Lani smo dobili Slovenci osem in pol milijona za ceste, Hrvatje, ki jih je štirikrat več, pa le 18 milijonov, vse drugo je šlo v Srbijo (Radičevci pa so bili v vladi!). Lani smo dobili Slovenci za zidavo šol pol milijona dinarjev, Hrvatom so nakazali 1.800.000, a še teh niso izplačali! (Pa je bil Radič minister za šole!)« — Ti pa res znajo delati! In če Radič tako za Hrvaško skrbi, kako bo šele potem za Slovenijo! —

Radičevi računi!

Radič bo dobil, tako namreč sam pravi, polovico vseh poslancev. Kako pa on računa, kaže dejstvo, da je za Črno-goro računal, da dobi osem poslancev. Ker pa črna-gora voli le 7 poslancev, bo Radič dobil torej vseh 7 in ker je ravno »on«, bo dobil menda še enega za nameček!

Krvavi socialisti.

Nepoučeni ljudje nasledajo socialistom, češ, da so veliki siromaki, ker jih vse preganjajo, ker jih vse strelja. Pa navajajo kot dokaz Zaloško cesto v Ljubljani, kjer je bilo 13 ljudi od policije ustreljenih. Zakaj? Socialisti so ljudi nahujšali, da naj napadejo vladino postlopie in druge hiše. Policija pa je prepovedala nadaljevanje demonstracij. Policije je bilo malo, ljudi na tisoče. Ker so jo nahujškani hoteli napasti, se je branila in je končno, ko vse nič ni pomagalo, vstrelila v množico. Ustreljenih je bilo 13, a med temi nobeden hujškač in voditelj socialistov. Ti so bili ta čas že vsi — doma na varnem! Isto se je ponovilo na Dunaju pred kratkim. Tudi tu so napadli sodno palačo, jo zažgali, streljali vseprek in se hoteli nasilnim potom kot boljše vladi polastiti vlade. Vlada je seveda morala nastopiti zoper tako tolovajsko početje socialistov, katero so naši slovenski socialisti s posebnim telegramom pozdravili. Padlo je 83 mrtvih. In kdo je tega kriv? Socialisti s svojim divjim hujškanjem. — Pa so ti ljudje predrzni dovolj, da potem kažejo na druge. »Evo, ti so krivci!« Kakor bi požigalec, ki je zažgal, vpil tistim, ki gasijo, da so krivi! — Zanimivo je, da dejstvo, da socialisti niti ene pritožbe nimajo več zoper zločinski umor delavca Fakina v Trbovljah. Ali so socialisti zdaj v zlahti s tistimi ljudmi? — Noben pošten slovenski delavec ne more dati zaupanja socialistom! Ali naj pri nas tudi zavladajo razmere kot na Dunaju? Saj pri tem delavec največ trpi, le voditelji socialistov pridejo na topele zapeček, kar posebno slovenski soc. voditelji znajo, kakor Kristana in drugi taki.

Proračun in najetje posojila za mariborsko oblastno dovoljenje.

Mariborski oblastni odbor je dobil obvestilo, da je ministristvo za finance odobrilo proračun mariborske oblastne skupščine za leto 1927.

Poleg proračuna je finančno ministristvo odobrilo tudi najetje posojila v znesku deset milijonov dinarjev, pod istimi pogoji, kakor jih je sklenila oblastna skupščina, namreč, da se najame posojilo pri domačih denarnih zavodih, obrestna mera ne sme presegati deset odstotkov in odplača se v desetih letih.

Oblastni odbor je dobil že številne ponudbe domačih denarnih zavodov, ki nudijo posojilo pod zelo ugodnimi pogoji. Obrestna mera pri vseh dosedanjih ponudbah znaša 8—9 odstotkov. Posojilo je na ta način popolnoma zagotovljeno.

Z odobritvijo proračuna in posojila pride delo v smislu oblastnega proračuna v tek. To pomeni, da se bo letos v mariborski oblasti investiralo 29.900.815.70 Din. S tem je po-

izvora. Radičevci in demokrati trosijo denar kar s polnimi rokami.

Nastopil je tudi proti temu, da se gotovi ljudje, ki imajo politično moč, dajo izrabljati od tujih držav s tem, da dajejo svoje ime za podjetja, ki so v rokah tujega, celo italijanskega kapitala. To je izdajstvo našega naroda.

Posebno z radostjo so vzeli poslušalci na znanje obvestilo, kako slabo se godi pri nas Radiču, oziroma njegovemu priganjaču Prepeluhu in pa samostojnim demokratom. Z navdušenjem so sprejeli tudi njegovo izjavo, da bo SLS v novem parlamentu na vladi in takrat bo nadaljevala svoje delo za dobrobit slovenskega ljudstva, katerega je pričela letos na pomlad, ko je bila v vladi par tednov, pa je več dosegla kot radičevci in demokrati, ki so bili cela leta na vladi. Ko je dr. Korošec končal, se je razleglo po celi dvorani viharo odobravanje; za njim je govoril okrajni kandidat g. profesor Vesenjaj, ki je med svojimi volilci izredno priljubljen. Pozival je vse somišljenike, da izrečejo zaupnico dr. Korošcu in SLS. Zaupnica je bila sklenjena soglasno. Bil je to lep shod, kakor ga ni imela tu nobena stranka. Le SLS uživa danes zaupanje vsega ljudstva in zato bo tudi le ona zmigala.

Ormož. V nedeljo, dne 21. avgusta, ob 3. uri popoldne se je vršil pri nas prav lepo obiskani volilni shod SLS pod predsedstvom načelnika krajevnih organizacij g. župana na Humu Ivana Ivanuše, na katerem je poročal načelnik Slovenske ljudske stranke gospod dr. Anton Korošec. V velikem številu zbrani volilci so pazljivo in mirno poslušali njegov nad eno uro trajajoči govor in navdušeno pritrjevali njegovim izvajanjem. Tudi nasprotniki, ki so bili na shodu, so s spodobnim obnašanjem pokazali, da vpoštevajo veliko delo dr. Korošca v korist našega ljubega slovenskega naroda. Zato so mu vsi zbrani izrekli z resolucijo, katero je prebral vrli odbornik krajevnih organizacij g. Jožef Kozar iz Libanje, svoje popolno zaupanje in obljubili, da bodo glasovali 11. septembra za SLS, ki ima prvo skrinjico. Tudi govora našega kandidata g. Andreja Bedjančiča in g. ministra n. r. Vesenjaja sta bila sprejeta z velikim odobravanjem. Nato je predsednik g. Ivanuša zaključil lepo uspelo zborovanje.

Sv. Martin pri Vurbergu. Predsednik mariborske obl. skupščine in mariborski župan g. dr. Leskovar bo imel dne 8. septembra po službi božji na trgu pred cerkvijo volilni shod. Martinčani! Skrbimo, da bo udeležba obilna! Pokažimo,

ložen temelj k nadaljnjemu delu za gospodarsko povzdigo od države dosedaj tako zanemarjene Štajerske.

Kredit za regulacijo Mure nakazan.

Ministristvo za poljedelstvo je nakazalo dne 19. avgusta t. l. velikemu županu mariborske oblasti svoto dva milijona dinarjev za regulacijo Mure od Čmureka dalje do kraja naše oblasti.

Kredit za regulacijo Savinje nakazan.

Istčasno kot za regulacijo Mure je nakazalo ministristvo za kmetijstvo in vode tudi dvesto tisoč dinarjev za naj-nujnejše regulacijsko delo v gornjem toku Savinje. V obeh označenih slučajih se zopet kaže vpliv SLS in to je uspeh njene politike, kar bodo posebno označeni kraji z radostjo vzeli na znanje.

Kaj je novega?

Vsi cenjeni naročniki, ki še niste poravnali naročnine niti deloma za drugo polovico leta, naj to čimprej storijo, da ne bo treba lista ustavljal!

Slovenska žena, kako boš sodelovala v sedanjem volilnem boju? S kroglico ne moreš še pripomoči do zmage možem, ki imajo v roki usodo slovenskega naroda. Pač pa lahko s svojim razumnim in vztrajnim delom onemogoči vpliv nasprotnega tiska, ki razvija prav v tem času vso svojo moč, da prepreči izvolitev naših mož. Ako je Tvoj oče, mož, brat zaupnik v Tvojem domačem kraju, podpiraj ga pri njegovem težkem delu. Prevzemi njegovo domače delo, da se on lahko v zadnjih dneh nemoteno posveti delu kot zaupnik pri veličnem udejstvovanju, od katerega je odvisna verska, narodna in gospodarska bodočnost slovenskega naroda.

Naša monopolna uprava in invalidi. V mali vasi Sv. Jurij na Pesnici s približno 200 prebivalci, je imel ubog invalid tobačno trafiko. Po napačnih informacijah, da invalid radi pomanjkanja stanovanja odide, je monopolna uprava podelila tobačno koncesijo bogatemu trgovcu in posestniku D., brez odpovedi dosedanjemu trafikantu — invalidu. S tem činom je invalidu, ki se je le skromno preživljal, odvzeta vsaka eksistenčna možnost. Vpraša se tedaj, je li tu pomota ali zlobnost. Če je pomota, bi jo bila monopolna uprava na ugovor prizadete lahko že sama popravila. Gre tedaj za drugo. Monopolna uprava se vpraša, če je v redu, da podeli konkurenčno trafiko bogatemu trgovcu in posestniku v tako malem kraju, ko niti ubogi invalid nima toliko zaslužka, da bi preživljal svojo družino. Če se ne napravi tu remediura, bo stvar poklicanih, da na merodajnem mestu posežejo vmes. Kako naj živi invalid z dnevnim zaslužkom 5 Din za to, ker mu vzame konkurent dve tretjini. Trafika naj se da temu ali onemu, za oba tu ni prostora.

Lenarški advokat in kandidat Samostojne demokratske stranke dr. Milan Gorišek se veseli, da bom jaz radi njega obsojen, ali da bi moral iti kašo pihat. Kaj je na tej stvari? Na shodu pri Sv. Lenartu sem javno povedal tole: Znana avtodružba je bila od carinskih oblasti obsojena na več stotisoč dinarjev denarne kazni, ker so na čuden način spravljali čez mejo bencin za avto, dasiravno imajo do takega bencina pravico samo obrtniki in kmetje za svoje stroje, a ne avtodružba, ki dela za dobiček. In glavni vodja te družbe je advokat dr. Gorišek, ki se sedaj ponuja za poslanca. Rekel sem, da se ta družba brani plačati carino in kazen od tistega bencina, a vsak ubogi delavec, vničar, obrtnik ali kmet pa mora takoj plačati kazni, če nese za potrebo svoje družine nekaj škatic vžigalic, ali kako kilo soli in sladkorja čez mejo. Avtodružbi tisti bencin, od katerega ni plačala državi ne carine in drugih dajatev, ni uporabila za avto, ki prevaža ljudi in pošto, ampak je ta bencin naprej prodajala. Lenarški avto ima namreč že več let pogon na ogelje. Ker je g. dr. Gorišek Milan eden glavnih poslovodij avtodružbe se čutil užaljenega, ker sem opravičeno trdil, da so gg. demokrati skušali državno kaso okostovati za težke stotisočake. Tožil me je in lenarški demokrati so že naprej raztrgali, da

kakor vedno doslej, da ostanemo zvesti naši SLS, ki je edina rešitev za naše ljudstvo.

V Ločah in pri Sv. Jerneju nad Ločami sta bila v nedeljo, 21. avgusta prav dobro obiskana shoda, ki sta izvrstno uspela. Na obeh shodih je govoril narodni poslanec g. dr. Hohnjec v Ločah je tudi govoril oblastni poslanec Matija Napotnik.

Dr. Hohnjec priredi prihodnje nedelje in praznike te-le shode: v nedeljo, 28. septembra, po rani sv. maši v Zrečah, potem po sv. maši pri Sv. Kunigundi na Pohorju; v nedeljo, 4. septembra, po ranem cerkvenem opravilu v Žičah, potem po sv. maši v Spitaliču; v četrtek, 8. septembra (praznik Marijinega rojstva), po rani sv. maši pri Sv. Juriju ob Ščavnici.

Shod SLS se vrši v Čadramu v nedeljo, 4. septembra po ranem sv. opravilu.

Shodi SLS v volilnem okraju Maribor levi breg. Kandidat Zebot zboruje v nedeljo, 28. avgusta, po rani maši pri Sv. Petru niže Maribora, po pozni pri Spodnji Sv. Kungoti, popoldne ob treh v Cirknici v gostilni gospe Katerine Muršec; v nedeljo, dne 4. septembra po rani službi božji pri Sv. Rupertu, po pozni pri Sv. Marjeti ob Pesnici, popoldne pa v Rošpohu in na Ranci; na praznik, dne 8. septembra po rani sv. maši pri Sv. Jakobu v Slovenskih gorah, po pozni pri Sv. Treh Kraljih, popoldne v Spodnjem Porčiču in Lormanju. Dr. Leskovar: dne 28. avgusta po rani sv. maši v St. Ilju, dne 4. septembra v Svečini, 8. septembra po rani maši pri Sv. Martinu pri Vurbergu. Dr. Veble: 28. avgusta po rani sv. maši v Jarenini, 4. septembra po rani sv. maši v Selnici ob Dravi, 8. septembra po sv. maši pri Gornji Sv. Kungoti. Na teh shodih še govorijo: obl. posl. Supanič, Poljanec in Šerbinek, župnik Gomilek in posestnika Rošker in Urhas.

Marija Snežna na Velki. Lep je naš kraj, prijazen je hribček, na katerem stoji naša romarska cerkev. Pošteni in dobri so naši ljudje. To je pokazala nedelja, 21. avgusta. Imeli smo volilno zborovanje naše Slovenske ljudske stranke. Prišla sta naša poslanca Zebot in Supanič ter namestnik poslanca kmet Rošker od Sv. Jakoba. Snežničani smo prosili govornike, naj zborujejo po rani in pozni sv. maši. Zjutraj smo zborovali pod milim nebom pri cerkvi, a po pozni maši pa pri g. Peklarju. Prvemu shodu je predsedoval g. Kodrič, a drugemu spoštovani domači župan g. Ploj. Govorili so vsi trije govorniki. Posebno z zanimanjem smo poslušali govor

Poročila S. L. S.

Velik volilni tabor Slovenske ljudske stranke za Mursko polje, Slovensko krajino, Medjimurje in Slov. gorice se vrši

v nedeljo, dne 28. avgusta v Ljutomeru na Glavnem trgu s sledečim sporedom:

1. Ob prihodu jutranjih vlakov iz Gor. Radgone in Murške Sobote sprejem udeležencev in odhod k službi božji.
2. Ob pol 9. uri volilni tabor na Glavnem trgu.

Govori načelnik Slovenske ljudske stranke g. dr. Anton Korošec.

Popoldne družabni sestanek v Katoliškem domu. Zavedajmo se velike važnosti častnega izida volitev v narodno skupščino za SLS.

Vsi na volilni tabor v Ljutomer!

Odbor okrajne organizacije SLS v Ljutomeru.

VELIKASTEN SHOD DR. KOROŠCA V PTUJU.

Minulo nedeljo se je vršil v Ptuj krasno uspeli shod našega voditelja dr. Korošca, na katerem se je zbralo iz Ptuja in okolice skoro 2000 ljudi. Shod je otvoril gospod Franc Zupanič iz Slovenje vasi. Dal je takoj besedo dr. Korošču, ki je govoril najprej o našem zunanjepolitičnem položaju. Omenil je, kako se je ravno SLS trudila že od začetka, da prepriča vse ostale stranke, da je najbolj potrebno za mirni razvoj naše države prijateljstvo s sosedi. Sedaj so vse stranke uvidele, da ima SLS prav, in danes se vodi zunanja politika tako, kakor smo zahtevali in želimo Slovenci. V drugem delu govora, v katerem je orisal naš notranjopolitični položaj, je zlasti ostro nastopil proti korupciji in to ne samo proti posameznim korupcionistom, ampak tudi proti strankam, ki so korupcijo uganjale. Izjavil je, da bode pri sedanjih volitvah ljudstvo obračunalo z vsemi onimi, ki so se bogatili na nepošten način. Če te volitve ne bodo parlamenta popolnoma očistile od teh ljudi, pa bomo imeli še nove volitve. Pokazal je, kako danes razsipavajo razne stranke na milijone denarja, samo da si pribore zopet mandate. Ta denar ni poštenega